

Rahandusministeerium
Suur-Ameerika tn 1, 10122 Tallinn
info@fin.ee

09.06.2026

SELGITUSTAOTLUS

Soovin saada selgitust seoses käibemaksuseaduse (KMS) § 16 sisustamisega osas, mis puudutab hariduslike teenuste maksuvabastust.

Nimelt sätestab KMS § 16 lõike 1 punkt 6:

„Käibemaksuga ei maksustata järgmiste sotsiaalset laadi kaupade ja teenuste käivet: alus-, põhi-, kutse-, kesk- või kõrghariduskoolitus, sealhulgas õppevahend, mille koolitusteenuse osutaja võõrandab teenuse saajale, üldhariduskoolitusega seotud eraõppetunni andmine ja muu koolitus, välja arvatud äriilistel eesmärkidel antav muu koolitus.

KMS §-is 16 toodud käibemaksuvabastused lähtuvad Euroopa Nõukogu direktiivist nr 2006/112, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (**käibemaksudirektiiv**). Nimelt sätestab käibemaksudirektiivi art 132 lõike 1 punkt i):

„Liikmesriigid vabastavad käibemaksust järgmised tehingud: laste ja noorte haridus, kooli- või ülikooliharidus, kutseõpe või ümberõpe, samuti nendega otseselt seotud teenuste osutamine ja kaubatarned nimetatud eesmärkidel tegutsevate avalik-õiguslike organisatsioonide või teiste asjaomases liikmesriigis sarnastel eesmärkidel tegutsevana tunnustatud organisatsioonide poolt.“

Eeltoodust nähtub, et KMS-i ja käibemaksudirektiivi sätted, mis reguleerivad maksuvabastusi hariduslikele teenustele, on sõnastatud erinevalt. Samas kehtib Euroopa Liidu õiguses kooskõtalise tõlgendamise põhimõte, mis nõuab, et siseriikliku õiguse vastuolo korral Euroopa Liidu õigusega tuleks eelistada õiguse tõlgendamist võimalikult kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.¹

Märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse (MSVS) § 3 kohaselt annab riigi- ja kohaliku omavalitsuse üksuse asutus tasuta selgitusi tema poolt väljatöötatud õigusaktide, nende eelnõude ja asutuse tegevuse aluseks olevate õigusaktide ning asutuse pädevuse ja õigusloome tegevuse kohta.

Palun Rahandusministeeriumi seisukohta alljärgnevatel küsimustel:

- a) Kas KMS § 16 lõige 1 punkti 6 tuleb tõlgendada selliselt, et käibemaksuvabastusega on hõlmatud ka alus-, põhi-, kutse-, kesk- või kõrghariduskoolitusega otseselt seotud teenuste osutamine, s.o nii nagu võimaldab käibemaksudirektiivi art 132 lõike 1 punkt i).
- b) Juhul kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis, millised on kriteeriumid, millest lähtuvalt tuvastatakse teenuse otsene seotus haridusega. Kas sellisel juhul on KMS § 16 lg 1

¹ Riigikohus on rõhutanud (vt näiteks halduskolleegiumi 7. mai 2008. a otsus asjas nr 3-3-1-85-07 ja põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 26. juuni 2008. a määrus asjas nr 3-4-1-5-08) siseriiklike kohtute kohustust tõlgendada Eesti õigust kooskõlas Euroopa Liidu õigusega ehk kohustust tõlgendada Eesti õigust võimalikult suures ulatuses Euroopa Liidu õiguse sõnastust ja eesmärki arvestades (vt selle kohta Euroopa Kohtu 13. novembri 1990. aasta otsus kohtuasjas C-106/89: Marleasing, EKL 1990, lk I-4135, punkt 8, ja 15. aprilli 2008. aasta otsus kohtuasjas C-268/06: Impact, EKL 2008, lk I-2483, punktid 98-101).

p-i 6 sisustamisel asjakohane lähtuda mh Euroopa Kohtu poolt kohtuotsuses „Horizon College“ välja toodud kriteeriumitest (kohtuotsuse p-id 33-42)².

- c) Kas hariduse või koolitusega otseselt seotud teenuseks saab mh lugeda õpetajate värbamise, koolitamise ja juhendamise teenuseid, mis on põhiteenuse järjepidevuse ja kvaliteedi tagamise seisukohast vajalikud (vrld õppevahend)?

MSVS § 6 kohaselt vastatakse märgukirjale või selgitustaotlusele viivitamata, kuid mitte hiljem kui 15 kalendripäeva jooksul selle registreerimisest.

Kui soovite mõnda küsimust täpsustada, palun võtke ühendust e-posti aadressil indrek.kukk@tegos.legal.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Indrek Kukk, vandeadvokaat

---

² [EKo C-434/05](#), p-id 33-42.